

Fagdag torsdag 30.04.2015

Flere treningsoppgaver i CAS:

Med løsningskisser

Oppgave 1

Bruk CAS til å bevise at gjennomsnittet av x -verdiene til nullpunktene er lik gjennomsnittet av x -verdiene til vendepunktene i en fjerdegradsfunksjon på formen $f(x) = k(x-a)(x-b)(x-c)(x-d)$.

Gjennomsnittet av x -verdiene til nullpunktene er da: $\frac{a+b+c+d}{4}$

CAS:

1	$f(x) := k(x-a)(x-b)(x-c)(x-d)$	Definerer funksjon.
2	$f'(x) = 0$	Betingelse for vendepunkt gir ligning
	$\{x = \dots, x = \dots\}$	Løs gir liste med to løsninger
3	$\text{Sum}[\$2]/2$	Sum[] på listen i raden over
	$\frac{1}{4}a + \frac{1}{4}b + \frac{1}{4}c + \frac{1}{4}d$	og divisjon gir svaret vi ønsker.

Oppgave 2

Vi har gitt vektorene $\vec{u} = [2, a, 0]$ og $\vec{v} = [3, c, 0]$.

Videre har vi gitt at $|\vec{u} \times \vec{v}| = 1$ og $\vec{u} \cdot \vec{v} = 18$.

a) Bruk CAS til å finne a og c .

\vec{w} er posisjonsvektoren til et punkt i et plan gitt av ligningen $z = 8$.

b) Bestem volumet til et tetraeder som er utspent av vektorene \vec{u} , \vec{v} og \vec{w} .

Oppgave 3

Bruk CAS på denne oppgaven:

Tid: [år]	1996 (t=0)	2007 (t=11)
Bestand: [par]	5	43

Tabellen viser en telling av antall fødedyktige ulvepar i en bestand av ulver i det sentrale Idaho i 1996 ($t = 0$) og 2007 ($t = 11$).

I en modell for antall fødedyktige ulvepar y som funksjon av tiden t (målt i antall år etter 1996) gjelder følgende differensialligning:

$$y' = ky(y - 4)(90 - y)$$

som er en variant av den logistiske differensialligningen, hvor vi i tillegg til å ha en øvre grense for bestanden, også har en minste grense som bestanden ikke må komme under hvis den ikke skal dø ut.

a) Vis at $y = \frac{90+4Ce^{-k86t}}{1+Ce^{-k86t}}$ er en generell løsning av differensialligningen. Finnes det en annen løsning? (Som ikke er dekket av alle mulige valg av C ?)

b) Bestem k og C ut fra verdiene i tabellen.

c) Hva er den øvre grense for antallet fødedyktige ulvepar i det sentrale Idaho?

d) Bruk modellen til å regne ut på hvilket tidspunkt veksthastigheten er størst.
Hva er veksthastigheten på dette tidspunktet?

d) I hvilket år ville bestanden ha dødd ut hvis det var 3 fødedyktige ulvepar i 1996?

Oppgave 4

Vi skal bruke CAS til å gjøre de omstendelige beregningene som beviser koordinatformlene for skalarprodukt og vektorprodukt.

a)

Uten tap av generalitet lager vi to vektorer u og v fra Origo til $A = (x_A, y_A, z_A)$ og $B = (x_B, y_B, z_B)$.

Definer vi $\vec{a} = \overrightarrow{OA}$ og $\vec{b} = \overrightarrow{OB}$, kan vi med hjelp av cosinus-setningen skrive:

$$\vec{OA} \cdot \vec{OB} = ab \cos \alpha = \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2}$$

der a , b og c er lengdene av henholdsvis \vec{OA} , \vec{OB} og \vec{BC} .

Bruk CAS til å regne ut $\frac{a^2 + b^2 - c^2}{2}$ uttrykt ved koordinatene til A og B , og vis at dette gir koordinatformelen for skalarproduktet.

b)

Vektorproduktet $\vec{u} = \vec{a} \times \vec{b}$ er definert av at w skal stå normalt på \vec{a} og \vec{b} .

I tillegg skal lengden være lik $|\vec{u}| = ab \sin \alpha$.

Definer \vec{u} som $[x, y, z]$, og bruk betingelsene over til å vise koordinatformelen for vektorproduktet.

Hvorfor får vi to løsninger her?

Oppgave 5

a) Bruk definisjonene av vektor- og skalarprodukt til å bevise at:

$$|\vec{u} \times \vec{v}|^2 + (\vec{u} \cdot \vec{v})^2 = |\vec{u}|^2 |\vec{v}|^2.$$

b) Gitt punktene $O = (0, 0, 0)$, $A = (a, 0, 0)$, $B = (0, b, 0)$ og $C = (0, 0, c)$.

Bruk CAS til å bevise denne sammenhengen mellom arealene:

$$A_{OAB}^2 + A_{OAC}^2 + A_{OBC}^2 = A_{ABC}^2$$

(Tips: Bruk arealformelen som følger av oppgave a: $|\vec{u} \times \vec{v}| = \sqrt{|\vec{u}|^2 |\vec{v}|^2 - (\vec{u} \cdot \vec{v})^2}$.)

- c) Bruk CAS til å vise at normalvektoren til planet α gjennom A , B og C blir
 $\vec{n} = [bc, ac, ab]$
- d) Bruk CAS til å vise at ligningen til α kan skrives $\frac{x}{a} + \frac{y}{b} + \frac{z}{c} = 1$
- e) Bruk CAS til å finne avstanden fra α til Origo.
-